

Pericopa Hukat - Marea taină a poruncii (mițva) para aduma פרה אדומה (vaca roșie) [anul 5784]

Pericopa noastră este probabil cea mai identificată cu chestiunea de la începutul ei, vaca roșie. Această mițva este menită să curețe oameni care s-au murdărit (impuri) prin contact cu un mort. Însă de fapt, această mițva a fost pusă în aplicare de foarte puține ori. Mișna în tractatul Para 3:5 și Rambam în cartea sa monumentală „Mișne Tora” spun că ea a fost aplicată doar de nouă ori. Cu toate acestea, ea este un model pentru mițvoturile cărora nu ni s-au transmis cauzele la stabilirea lor. Acest soi de mițvot este numit *huka* הוקה, ca și numele pericopei noastre.

Traducerile în limba română traduc acest cuvânt „lege”, însă în limbajul biblic sunt câteva cuvinte în limba ebraică, toate traduse în limba română ca „lege”, deoarece în limba română nu există sinonime la acest substantiv.

Huka cuprinde mițvot pe care trebuie să le respectăm chiar dacă noi nu le înțelegem, fiindcă este o poruncă a Domnului. Cu toate că această poruncă este categorisită ca *huka*, mulți au încercat să-i găsească noima. După midrașul Bemidbar Raba 19, chiar și regele Solomon a încercat să descopere pricina acestei porunci. Nereușind el ne spune: „Toate acestea le-am încercat cu înțelepciune, am spus, voi fi înțelept, dar ea [înțelepciunea] este departe de mine” (Eclesiast 7:23).

Până aici trebuie să punem două întrebări. Prima este de ce oare înțelepții nu au încercat să înzestreze această mițva cu un conținut? Aceasta ar fi potrivit rațiunii înțelepților că orice temă este discutabilă și nu există o mițva la care să nu investigheze sursele, pricina, secretele și aluziile. Dar iată că la *para aduma* „au cedat” pentru principiul că nu trebuie studiată pricina acesteia.

A doua întrebare se referă la spusele lui Solomon în Eclesiast. Cum de înțelepții au decis să atribuie acest verset din Eclesiast poruncii *para aduma*? Doar același verset se potrivește la oricare mițva din categoria *huka*. Se mai poate lega acest midraș și cu alte versete, de exemplu: „Cine este înțelept va înțelege acestea, cine este priceput le va ști, căci drepte sunt căile Domnului” (Hosea 14:10).

Ca să putem da răspuns la această întrebare, trebuie să adăugăm o scurtă introducere. După cum am spus la început, scopul cenușii vacii roșii este să curețe (purifice) pe cei care s-au „murdărit” de la un mort. Din cauză că moartea este o parte din viață, „cei care se nasc vor muri” (Mișna, Pirkei Avot 4:22), frica de moarte este o boală comună omenirii. Întrebări fără sfârșit se învârtesc în jurul morții. Pierderea unui apropiat poate să rupă sufletul cuiva, câteodată pot veni gânduri de „De-aș fi murit eu în locul tău” (2Samuel 18:33). Așa că sfârșitul prevăzut este clar și sigur „Căci țărână ești și în țărână te vei întoarce” (Geneza 3:19). Durerea și doliul pricinuite de moartea cuiva îl prind pe om nepregătit, iar câteodată este greu să consolezi îndoliați cărora le este imposibil să accepte compasiune. Acest proces spiritual este corect și necesar oricărui care se confruntă cu durerea cumplită a pierderii cuiva apropiat.

Înapoi la problema noastră, vaca roșie este menită să ștergă impuritatea mortului, iar cel care se curăță a pierdut pe cineva apropiat și iubit. În sufletul celui îndoliat se produce o vijelie de emoții fără să aibă liniște. Aici au intervenit înțelepții în legătură cu ceremonia de vacă roșie, a cărei rațiune nu este cunoscută, transmițând îndoliatului un mesaj: lasă-i pe morți! Nu încerca să-i înțelegi fiindcă răspunsuri nu există. Chiar dacă vei găsi cel

mai bun răspuns, el nu-ți va satisface sufletul îndurerat.

Pentru a accentua acest mesaj, înțelepții se folosesc de regele Solomon în midrașul din Ecclesiast atribuindu-l la mițva *para aduma*. Regele Solomon este nevoit să se confrunte cu pierderea tatălui său, regele David, încă atunci când era foarte tânăr, după tradiție la vârsta de 12 ani, după cum scrie în cartea de istorie „Seder Olam Raba” din sec. 2 e.n. Tatăl său nu a avut privilegiul să-și vadă fiul niciodată, nici să vadă Templul pe care a râvnit să-l construiască. Solomon a făcut pe toate acestea și încă la o vârstă foarte fragilă.

Să ne fie clar, că mesajul pe care ni-l trimit înțelepții asociind versetul din Ecclesiast cu mițva *para aduma* este că pierderea și moartea nu trebuie să tulbure viața unui om, care și-a pierdut pe cineva iubit. Dacă nu era vârsta fragedă a lui Solomon când a trecut prin năpasta pierderii tatălui său iubit, probabil că nu era ales de înțelepți versetul din Ecclesiast ca să fie acordat la mițva *para aduma*. Fiecare persoană își desfășoară viața după calea individuală pe care și-o alege. Însă această constatare nu trebuie să afecteze amintirea celor care au dispărut, dar nici ca această amintire să vină pe seama vieții noastre.

Într-adevăr, suferința de care are parte cineva în urma morții unei persoane apropiate poate să fie teribilă, însă cel care trăiește poate să-și formeze pașii în viață pe drumul vieții pe care și-l alege.